

Előfizetési árak:

Egész évre	12	frt.
Félévre	6	"
Negyedévre	3	"
Egy óra	1	"
— Egyes szám 4 kr. —		

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

Szentelés.

Nagybecskerek, szeptember 27.

(—s) Az egyházpolitikai reformoknak tavasszal felfüggesztett tárgyalása rövid idő múlva végleges befejezést fog nyerni, amennyiben a programnak kardinális pontja, a kötelező polgári házasság javaslata a törvényhozás mindkét háza által el lévén fogadva, immár országgyűlési határozatot képez, melynek törvényerőre emelkedéséhez többé semmi vita vagy bizonytalanság nem fűződik, mert ehhez csak a bizonyos királyi szentesítés szükséges.

Ilyen körülmények között a klerikális és ultramontán agitáció legvégső reménysegei is szétfoszlanak s azért látjuk, hogy a felekezeti izgatás göröcsös végvonaglásában olyan abszurdumban keres menedéket, mely szerint a király a kötelező polgári házasságtól a szentesítést megtagadná. Ennek a képtelenségnek azonban a javaslat eddigi fejlődése minden fázisában a leghatározottabban ellenmond. Két évvel ezelőtt a Wekerle kormány az egyházpolitikai program liberális megoldása alapján alakult, melynek legfontosabb és leglényegesebb pontja éppen a kötelező polgári házasság volt.

Ő felsége ezen program alapján nevezte ki a Wekerle miniszteriumot és megbizta a program részleteinek kidolgozásával. A kormány eme feladatának aránylag rövid idő alatt meg is felelt és ő felsége legmagasabb jóváhagyásával be-terjesztette elaboratumait a képviselőház asztalára, hol is a kötelező polgári házasság óriási többséggel elfogadtatott, azonban a főrendiház elvetette azt. Ekkor a miniszterium újból arra nyert fölhatalmazást a királytól, hogy a főrendiház által

visszatett javaslatot másodszor is beterjessze a képviselőházba, hol azt másodszor is nagy többséggel elfogadták. S mikor ezután a klerikális agitáció által terjesztett az a kósza hír kelt szárnyra, hogy a főrendiház a korona titkos óhaját teljesítette, akkor a király nem csak újból kinevezte a Wekerle miniszteriumot, hanem még annak kijelentésére is fölhatalmazta, hogy a korona határozottan és föltétlenül helyesli az egyházpolitikai reformokat és jelesül a kötelező polgári házasságot, aminek eredménye az lön, hogy a főrendiház is megszavazta a reformot.

Ilyen előzmények után, melyeknek során a koronának ismételt alkalma nyílt törvényes és alkotmányos módon kifejezésre juttatni akaratát, s az a reform ellen épp úgy megnyilatkozhatott volna, mint a hogy mellette szolt, ilyen előzmények után mer az ultramontán agitáció a korona szentesítésének megtagadásáról álmodni. A korona tehát mindeme alkalmánál sohasem foglalt a reform ellen állást, hanem ellenkezőleg mindent megtett arra, hogy a reformot a gyakorlati és tényleges megvalósítás stádiumához közelebb hozza.

Ilyen körülmények között kétségtelen, hogy a korona önmagával jutna ellenkezésbe, önmagát hazudtolná meg, ha most a szentesítést megtagadná, s ezen felül a nemzet akaratával is collisioba kerülne, ami olyan képtelenség, hogy azt senki egy percig sem tételezheti föl a legalkotmányosabb uralkodóról, csak a felekezeti visszavonás, mely előtt a király alkotmányos érzülete és a nemzet akaratja sem szentek.

Magyarország diplomáciai sikere. Bukarestből írják, hogy a magyar delegáció energikus fellépése Romániával szemben és Kálnoky gróf külügyminiszter nyilatkozatai hatásukban nemcsak a román kormánykörökre, hanem a pártviszonyok alakulásában is érvényre jutottak. A józanon gondolkodó román politikusok nem csekély száma ép az utóbbi időben a magyar delegáció ülései alatt a politikailag igen fontos községi választások alkalmával határozott s döntő győzelmet aratott ama ellenzéki párt terrorizmusa felett, a mely Sturdza Demeter hivatászerű üsszeesküvő vezetése alatt a román irredentizmus legképtelenebb excessusait csalárd módon kiszákmányolja pártcéljaira. E győzelem Magyarország politikai sikerének tekintendő, melyet egy diplomáciai győzelem gyakorlati következményei is követni fognak abban, hogy Kálnoky gróf követeléseinek megfelelően a román kormány az eddiginél nagyobb energiával fogja teljesíteni nemzetközi jogi kötelezettségeit a szomszéd magyar állammal szemben. Igazságosan el kell ismerni, hogy Carp volt bécsi román követnek és Lahovary mostani román külügyminiszternek van legnagyobb része abban, hogy a romániai közvélemény kezd megváltozni. Politikailag fontos, hogy az irredentista ellenzék veresége a községi választásoknál bizony előreláthatóvá teszi a hasonló vereséget a legközelebbi parlamenti választásoknál.

A német császár nyilatkozata. Berlinből jelentik, hogy a német császár visszérkezése után sok függőben levő kérdés fölött döntenek. A porosz miniszterium a közveszélyes agitációk megfékezésére a birodalmi kormány eljárásának értelmében határozott állást foglal. Hir szerint más szövetséges kormányok is kivételköztek ez ügyben tanusított passzivitásukból. Mikor a császár Thornból elutazott, a következőket mondotta: „Jól fontolják meg mindazt, a mit ma mondtam: Én nagyon kellemetlen is tudok lenni!”

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

A hypnosis komédiája.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Írta: Dr. Szász.

Hypnosis és suggestio, — ez a két szó hozza már évek óta lázba az egész világot. A közfigyelem a tuzséri szerencsétlen esemény által újra a hypnosis felé irányított s uton-utfélén ez képezi a megbeszélés tárgyát nemcsak minálunk Magyarországon, hanem a külföldön is.

Bennünket, Délmagyarország lakóit Neukomm szomorú története kétszeresen érdekel, a mennyiben ő jó ismerősünk a közelmúltban látott produkciói révén. Ezen körülmény szolgáljon mentességemül, mikor orvos létemre e la poknak szépirodalmi közleményekre szánt vonal alatti helyét veszem igénybe, hogy a hypnosis kérdését egy kissé szellőztetni kíséretsem meg.

A fentebbiekhez ugyan kénytelen vagyok hozzá tenni, hogy egy csöppet sem helyeselném, ha orvosi dolgoknak laikusok előtt való szellőztetése ususá válnék. Szerény soraimmal éppen az ellenkező ezélt óhajtanám elérni, miután, mint orvos igen jól ismerem a legtöbb népszerű modorban írt, illetőleg tartott orvosi munkák, illetőleg felolvasások szomorú eredményeit.

Az emberi kedély évektől fogva hajlott és hajlik a mysticizmus felé. Tökéletlenségünkben a komplikált és érthetetlen magyarázatot mindig elébe helyeztük az egyszerű és könnyen érthetőnek. Ez az alapvonása jellemünknek volt okozója annak, hogy egyetlen korszak történetének lapjairól sem hiányoznak a természetfölötti dolgok kutatóinak nevei. A kutató emberi

elme nem éri be annak biztos tudatával, hogy anyag van s létezik egy attól elválaszthatatlan és elválaszthatatlan erő; nem elégszik meg azzal, amit a természettudományok két matematikailag levezetett törvényben mondanak ki: az anyag- és erőállandóság törvényében. Az ily egyszerű magyarázat nekünk nagyon is egyszerű, s ha életphilosophiánk csak eddig a még valami uton módon érthető végső pontig vezet el csupán, a kutatási vágy nem enged nyugodni, hanem tovább kerget, tovább üz oly ingoványok közé, ahol véges eszünkkel még kevésbé érthető problémákkal találván szembe magunkat, — eltévedünk a labirintusban.

És sajtáságos dolog! Az ily megfajthetetlen problémák nem hogy gátat vetnének lázas törekvésünk elé, — hanem ellenkezőleg ösztökélve zugják fülünkbe: tovább, csak tovább!

A természettudomány harcosai a múlt történetéből meggyőződhetek arról az örök igaz törvényről, hogy semmiféle földöntúli dolog nem létezik, s a mit annak tartunk, az csak gyarló érzékszerveink tökéletlensége miatt látszik annak! A villamosság mai vívmányai, melyeknek most már magyarázatát tudjuk adni, a közelmúltban még csodaszámba mentek; a mikroszkopia oly világot fedezett föl előttünk, melynek létezéséről nem is oly rég, még fogalmunk sem volt!

Daczára azonban eme tapasztalatoknak, a mysticizmus felé törekvés még egyre él bensőnkben, s a helyett, hogy valamely általunk nem érthető dologról bevallanók tudatlanságunkat, inkább hajlandók vagyunk azt földöntúli eredetűnek deklarálni, beburkolva a mysticizmus sötét fátyolával.

Ez volt szülő oka a század közepén az egész világot lázba ejtő szellemidézésnek, a közelmúltban a Flammarion által leírt s jellemzett telepathiának és ezt néhány évvel megelőzőleg a mesmerizmus régi öltönyét levetkőztött s Charcot párisi tanár által új mezbe öltöztetett hypnotismusnak.

A hypnoticus produkciók csodával határos dolgokat eredményeztek, melyeknek éppen ezen tulajdonsága megtévesztette a legkomolyabb kísérletezők gondolkozását is, olyan tere terelve azt, a mely tér nem alkalmas többé a tudományos kísérletezésre.

Az orvosi tudomány új korának legnagyobb fölfedezéseit azon törekvés szülte, hogy higgadt kritika és józan skepticismus segítségével a dolgokat a maguk száraz mivoltában igyekezzük megismerni, eldobva magunktól a csalóka látást által keltett benyomásokat. Sajnos, hogy a hypnosis terén kísérletezők erről tökéletesen megfeledkeztek, s az előttök csoda számba menő dolgok úgy tüntek föl előttök, mint valószínű csodák, a helyett, hogy ama gondolatot ébresztették volna: nem értem, tehát keressen a magyarázatot! A skepticismus teljesen eltűnt s helyét a mindenben hívő optimizmus foglalta el.

A hypnosis jelenleg olyan, legsötétebb Afrikához hasonló terület reánk nézve, mint aminő volt például Edison előtt a villamosság, vagy Koch előtt a bacteriologia. Nem értjük, nem tudjuk magyarázatát adni, legföllebb hypothesis föllállításával akarjuk legyőzni nyugtalanságunkat, — de azért el kell ismernünk létezését.

Hogy azonban az általunk nem értett dolgokat földöntúli eredettel ruházzuk föl, — arra feljogosítva egyáltalán nem vagyunk.

HIREK.

Tájékoztató.

- Október 2. A kis- és nagyhid bejárása.
- Október 7. Tisztiszéki ülés.
- Október 7. Őszi lövészeny.
- Október 4-7. Országos vásár.
- Október 8. Megyei őszi közgyűlés.
- Október 8. A jegyzői nyugdíjválasztmány ülése.
- Október 9. A közigazgatási bizottság ülése.
- Október 13. A kereskedő ifjak estélye.
- Október 18. A t. h. é. v. közgyűlése.
- November 3. A magyar olvasó-kör hangversenye.
- November 15-18. Országos vásár.

A gőzfűrdő naponta reggeli 5 órától nyitva van, nők részére kedden és pénteken délután.

Vasúti ülés. A torontáli h. é. vasutak igazgatósága ma délelőtt ülést tartott, melyen jelen voltak: Daniel László elnöklelt alatt: Rónay Jenő, ifj. Daniel Pál, Poroszkay Béla, Kovách Ágost, Joánovits Sándor, Enyedy Károly, báró Niko-lits Fedor, Tallián Jenő, Csávossy Béla, dr. Pap Géza igazgatósági tagok és Ré-czey Gyula jegyző. Az igazgatóság legérde-kebb határozata kétségkívül az, melylyel a Nagy-Beeskerek és Pancsova, (37094. és 3701. sz. vonatok) valamint Nagy-Bees-kerék és Versecz (3602. és 3603. sz. vo-natok) között éjjeli közlekedő vonatokat beszü-n-tette. A pancsovai éjjeli vonat beszüntetése ellen Joánovits Sándor foglalt állást. Több folyó ügyen kívül a torontálmegeyi keskeny vágányu h. é. vasutakkal kötendő csatlakozási szerződés jóváhagyatott. A pancsovai közuti vasutat illetően a tárgyalások beszüntetettek.

Pályázat titkári állásra. A torontál-megeyi gazdasági egyesületnek titkári állására, a melylyel természetbeni lakás, havonként 100 frtos részletekben előre fizetendő évi 1200 frt díjazás és nyugdíj jogosultság van egybekötve, nyilvános pályázat hirdettetett. A pályázatok az elméleti és gyakorlati képzettséget, egy szakirodalmi jártasságot, a nyelvismereteket és eset-leg a megyebeli közigazgatási viszonyok ismeretét igazoló okmányokkal felszereltek, az egye-sület elnöke, nagyméltóságú gróf Csekonics Endre urhoz Zombolyára f. évi december hó 10-ig — intézendők, midőn is az állás 1895. január 1-ével lesz elfoglalandó. A megválasztott titkár véglegesítése iránt a rendszabályilag ki-kötött egy évi próbaidő leteltével fog a köz-gyűlés határozni.

Fuchs Ferencz bonni tanár volt az első, ki elfogulatlanul szemlélve a hypnosis által elő-idézett csodadolgokat, — skepticismusával egy párról sikeresen rántotta le a leplet, bizonyítva, hogy szintugy, mint a természettudományok ma-gyarazatát adták a különböző természeti tüne-ményeknek, ugyanugy lehet a hypnotikus csodá-akat is visszavezetni a maguk természetes voltára, könnyen érthető magyarazatot adva rólok.

Igy kimutatta, hogy a Charcot tanár által beforrasztott üvegcsövekben lévő gyógyszerekre reagáló patiens, közönséges destillált vízzel töltött üvegcsőre is reagált. A bekötött szemmel olvasó orosz medium ugy olvasott a látóterének alsó része felé tartott ujságról, — mint a ki szembekötésnél a szemét bekötő kendő alsó részén maradt hézagon kandikál ki, — mig a köz-vetlen a kötelék elé tartott lap egyetlen betűjét sem tudta elolvasni. Fuchs számtalan ily „ki-tűnő mediumot“ leplezett le, mintegy bebi-zonyítva esáltal, hogy a többi csodáról is leránt-ható a lepel, csak egy kis skepticismus és elfo-gulatlanúság kell hozzá.

Ezek és a Fuchs által közölt többi esetek jutottak akkor is eszembe, mikor a tuzséri csodadolgokról olvastam a Pesti Napló tárczaro-vatában. Az elveszett óra, — melyet valószínű-leg csakugyan elloptak, — nem került meg, bárhogy bizonykodott is a medium, hogy tudja, ki vitte el, csak nem mondhatja meg, — mig az elvesztett gyémánt mellűt valóban megkerült. Neukomm fivérért Fehértemplom helyett Versec-szen találja föl a hypnotizált, leírva azután a beteg tüdő-tüneteit s elmondva a halált oko-zandó diagnosist . . .

Mindezek csodaszámba mehetnek egy a látászatot valóság gyanánt elfogadó előtt, azon-

— Egy alap története. Van Jarková-czon egy alap, az a czime, hogy „gör. kel. szerb nemzeti egyház és iskola-alap. Ebből ez alpból, a melyet egy hét tag-ból álló bizottság kezel, fizették mindekkorig a tanítókat és a gör. kel. szerb lelkészeket. Az idén a kezelő bizottság elnöke egyet gondolt és átiratban értesítette a község előljáróságát, hogy szeptember 1-jétől kezdve a községi tanítók a kezelése alatt levő alpból fizetést nem kaphat-nak, mert állítólag a gör. kel. szerb konziszto-riumtól hozzája érkezett leirat s a fennálló, a határvidék idejéből származó statutum szerint, a fentebb érintett alpból gör. keleti szerb nemzeti és nem magyar nép- vagy köz-ségi tanítók fizetendők. Ez az átirat már azért is hiján volt a ratióknak, mert az alap a község mint testület vagyonából létesült és most is ugyanazok a tanítók vannak alkalmazásban, a kik voltak az alap keletkezése és az alapsza-bályok létesülésekor, azzal a különbséggel csu-pán, hogy azok most már nem szerb nem-zeti, hanem községi tanító czimet viselnek. A község előljárósága a fentebbi körülményről felettes hatóságának jelentést tevén, az alapot kezelő bizottság elnöke felhivatott, hogy a ta-nítók fizetését ugy mint eddig pontosan szol-gáltassa ki. Ezen felhívás is eredménytelen ma-radván, Jablonszky Miklós, a járás köz-tisztületben álló főszolgabírája bizatott meg, hogy a kérdésben forgó alapot a kezelő bizott-ságtól szükség esetén karhatalommal is elvegye s azt az ügy végleges eldöntéséig, további ke-zelés végett a község előljáróságának adja át. A főszolgabíró ezt a kényes feladatot oly tapin-tatosan oldotta meg, hogy a karhatalom igény-bevétele teljesen feleslegessé vált. Szeptember hó 21-én majdnem éjfélig tartott Jarková-cz községházánál az átadás s átvétel tárgyát ké-pező vagyon és okmányok leltározása, ami a legnagyobb csendben és rendben folyt le.

— Temesvármegye nemesei. A „Délma-gyarországi történelmi és régészeti muzeum-tár-sulat“ legközelebb igen derék vállalatba fogott. Elhatározta ugyanis, hogy a millenniumi ünnepre összegyűjti és „Temesvármegye nemes-családja“ czime alatt fényes kiállítású disz-munkában kiadja azon genealogiai, heraldikai, család-történeti adatokat, melyek Temesvármegye és Temesvár szab. kir. város nemes családjaira vonatkoznak. A nagyszabású mű előfizetési ára 10 frt. Első része, mely ismereteni fogja azon nemes családok történetét, melyek 1790 ig szere-peltek, a jövő évben, a második része pedig,

mely az 1790-től a jelenkorig szerepet vitt családokról szól, két év múlva fog megjelenni. A mű szerkesztését Lendvai Miklós temes-megyei aljegyzőre bízták. A kibocsátott előfize-tési felhívás szerint az egész munkához nagy-becsű és megbízható levéltári anyag áll rendelkezésre és kiváló suly lesz helyezve arra, hogy az egyes családok nemzedékrendje a kellő pon-tossággal kitüntetettessék, valamint, hogy a család címerék hű és színezett má-solatban, azok pontos leírásával, közöltessenek.

— **Gazdák nagygyűlése.** A torontálmegeyi gazdasági egyesületnek e hónap 28-án Zombo-lyán tartott igazgató választmányi ülésén hatá-rozatba ment, hogy a választmányi gazdasági egyesület kezdesére e hónap 30-ára egybehívott gazdák nagygyűlésén képviselteti magát.

Ez a Mezőhegyesen e hónap 30-án délelőtt 10 órakor megtartandó közös nagygyű-lés a jégbiztosítás több sérelmes kérdésé-vel foglalkozik, u. m. a díjak magassága álta-lában, a takarási költség lehozása, a kárfelvételi költség, a termés és árhullámzás, a levágott gabonábani kár, a teljes kár azonnali felvétele és a közös eljárás megállapítása a sérelmek or-voslására. A közös gyűlés megtörténte után a mezőhegyesi álladalmi ménesbirtok megtekintése következik.

— **Kézfogó.** Temesváry József, Nagy-Beeskereken is előnyösen ismert ernesz-t-házi gyógyszerész eljegyezte Korpassy Menyhért kir. törvényszéki bíró bájós leányát, Valérka kisasszonyt Szegeden.

— **Ösztöndíj-pályázat.** Az osztrák-magyar első egyetemes tisztviselő egyesület saját tagjainak tanuló-gyermekei részére ujabban is öt ösz-töndíj pályázatot hirdet. Az ösztöndíjak közül 3 a csász. és kir. Ferencz-József jubileumi ösztön-díj alpból folyósítatik egyenként 222 ffrtal futanulók részére; egy ösztöndíj 250 ffrtal szintén futanulók részére és egy ösztöndíj 125 ffrtal leány tanuló részére az egyesület jubileumi alpból fizetetik. A folyamodványok ez év október hó 31-ig az illető község helyi választmányánál nyújtandók be, a hol a folyamodás feltételeit illetőleg bővebb felvilágosítás is szereshető.

— **Zivatar.** Tegnap estefelé sűrű villám-lással és szapora dörgéssel vegyest meglehető-s erős zivatar szakadt le a portengerben fűrdő vá-rosra. Pár nap óta különben annyiszor indult neki és maradt abba az eső, hogy csak a dör-gés és villámlás győzte meg a tamáskodókat róla, hogy az idő csakugyan zivatarra áll. Ti-zenegy óra tájban már kicsillagosodott az égbolt és a levegő kellemesen lehült.

— **Van szerencsem a t. cz. község b. tudomására hozni, hogy őszi bevasárlási utamat befejezve Bécsből hazatértem és most a legújabb**

ban a skepticismus szemüvegén keresztül te-kintve, egészen más színben tűnnek föl.

A ki ismeri a hypstero-epilepsziások jellemét, melynek legszembetűnőbb karakteristika vonása a föltűnési viszketeteg, az a fenti produkciókban nem csodákat, — hanem előre kicsinált, nagyon is könnyen érthető scénákat lát csupán, melyek közfigyelem felkeltésére s ezuton az érdekessé válásra voltak irányítva . . . Ezért a czélért képes a hysteriás elkövetni mindent, ép ugy, mint a morphinista az „édes mérég“ birásáért!

Bizony, bizony, a hypnosis csodadolgai nem egyebek egyszerű komédiánál, melyet az illetők egyszer a föltűnni vágyás, máskor az érdekes betegség miatt kórházba juthatás és sok más egyéb önző indokból proscenálnak! És hiszem, hogy nem messze az idő, mikor e téren is eltűzi a sötéttséget a tudomány által meggyújtott szö-vétnek világa.

Ha most már komédiának tartjuk a hyp-nosist, — ne értsenek félre tisztelt olvasók, nem teljes egészében, hanem csak földöntuli, csoda-számba menő eseményeket produkáló részében, — azt hiszem jogosan állíthatjuk föl a kérdést, hogy szabad-e minden censura nélkül megenged-nünk e komédia előadhatási jogát? . . .

A női nevelés ferdesége, a létérti küzde-lem s az élni vágyás mohósága, — összeredmé-nyükben azt eredményezik, a mit orvosi nyel-ven neurastheniának, közönségesen idegességnek nevezünk. Az öreg, boldogult Wagner tanár szavai szerint: „a kisasszonyok románt olvasnak, francziául tanulnak, Klaviron klimperálnak és — hystericákká lesznek!“ Bizony, bizony, na-gyon is igaza volt annak a tapasztalt tanárnak! Ha a nevelés nem is eredményez magában hys-

teriát, de megadja a neurastheniában ahhoz a haj-lamot, az inclinatiót. És csak egy igen jelen-téktelennek látszó ok kell ahhoz, hogy az ideges-ség földjéből kihajtsjon a histeria épen nem kellemetes virága!

Már most kérem, ha elgondoljuk, hogy a hypnotikus állapot, mig egyrészt neurastheni-kus egyéneknek és hysterikáknál könnyebben idézhető elő, másrésztől minden ismétlődés után könnyebben áll be, a mennyiben a szervezetet oly átalakulásnak veti alá, melynek főjellemező vonása az abnormális agy- és idegélet: akarat-lanul is ama következtetésre kell jutnunk, hogy nem lévén szabad oly eszközt adni a laikusok kezébe, melynek alkalmazása betegséget idézhet elő, — nem szabad a hysteriát sem a „harag-szom rád“ játékok sorába engedni, a mennyiben igen sok histeria és hystero-epilepsia kifejlődé-séhez vezethető.

De még egy veszély származhatnék a hypnosisnak alkalmazásából. E téren orvosi praxisom kezdetéről jut eszembe egy szomorú tapasztalat. Fiatal nő került 1886-ban kezelésem alá a budai V.-féle hidegviz-gyógyintézetben, kit előbbi kezelő orvosa hypstero-epileptikus roha-maitól hypnosis és suggestio révén akart meg-szabadítani. Ez uton az egyes rohamok csak-ugyan könnyen csillapíthatók voltak. A beteg környezete asután csupa jóindulatból, no meg, hogy az orvosi honorariumot is megtakarítsa, a szegény, sajnálatra méltó teremtményt, amint a legkisebb panasszal állott elő, rögtön hypno-tizálta, a minek eredménye azután egy gyógyít-hatlan elmebántalom lön!

A Neukommal történt szomorú dolog, — akár áll összetűgésben a hypnosissal, akár nem, — minden esetre újból ama következtetés he-

divat
peler
dus
és a
gyet
bátó
nagy
mat

nagy
mere
zene
a me
mény
kros
vállá
legu
mely
tessi
zene
bess
tuk
tarta

kr. 2
Ernő,
Marg
Eliaz
Sas I
meny
rág c
hívak
vagyó
dalok
20 kr
20 kr
Wag
Árva
— 20
16. Y
17. M
18. G
a Pró
Gavot
kering

8—1
veas
20 fr
regd
elég
denk
kesel
nyiat
senei
vállal

lyess
venn

denk
tekin
lehet
vény
a hyp
ismer
szaba

Ebing
Budap
kor a
sik,
Mar
tette
kalm
Zotab
hypno
gyógy
könyv
alatt,
épen
gyobb

venia
fiatal
bennt
meg g
moniu
isméte
nosis
hogy
alatt
szerin

divat szerinti női konfekciókból, u. m. gallérok, pelerine-ek, capes, kabátok és esőköpenyekből dus raktárt tartok az őszi idényre a legköltségszerűbb és a lehető legolcsóbb árak mellett. Minden hölgyet a saját érdekében tisztelettel figyelmeztetni bátorodom, hogy szükségletei fedezése előtt a legnagyobb szakértelemmel összeállított áruraktáramat sziveskedjek megtekinteni. Kovács Gedeon.

Irodalom és művészet.

* „Olesó zeneműtár“ A mit eddig a legnagyobb kulturnemzetek zenemű kiadói nem merészeltek meg — azt Klökner Ede budapesti zenemű-kiadó, a „Zenélő Magyarország“ kiadója a most megindított „Olesó zeneműtár“ gyűjteményes mű kiadásával megcselekedte. 20–30 kros füzetekben — díszes kiállításban hozza a vállalat a magyar és a világirodalom legjobb, legújabb s legdivatosabb termékeit, oly árban, mely szegénynek, gazdagnak egyaránt lehetővé teszi csekély költséggel egy minden irányt, — a zeneművek minden genrjét felölelő zeneműtár beszerzését. Az „Olesó zeneműtár“-ból ma kapjuk az első küldeményt, mely 20 számból áll s tartalmazza a következő darabokat:

1. Rákóczy-induló, Ártira Szent Gály Gyula — 30 kr. 2. Arany János, Élet, élet áldástalan élet — s Lányi Ernő, Barna kis lány — 2 népdal — 20 kr. 3. Leskovján, Margaréta induló — 20 kr. 4. Beethoven, Album lap Elisnek — 30 kr. 5. D'Amant Leo, Légy enyém! műdal és Sas Igen, Piros hajnal — dal — 20 kr. 6. Ervité, Fel a menyebél! lengyelke — 20 kr. 7. Lakatos L. Gyöngyvirág csárdás — 20 kr. 8. Henriques, Tudom, hogy visszahívás majd engemet, dal — 20 kr. 9. Lányi Ernő, Nem vagyok én nagyon kényes — és Rézseg vagyok rózsám — dalok — 20 kr. 10. Mendelssohn, Velencei sajkadal — 20 kr. 11. D'Amant Leo, Hópehely — polka française — 20 kr. 12. Yradier, Habanera, havannai dal — 20 kr. 13. Wagner, Diszóség, induló — 20 kr. 14. Hannay Béla, Árva-árva, és Ezért a legényért nem adnék — népdalok — 20 kr. 15. Moskovszky Mór, Serenata op. 15 — 30 kr. 16. Yvon Ch. Villamos csókok — gyorspolka — 20 kr. 17. Mayer-Hellmund Erik, Béli csevegés — dal 30 kr. 18. Gaál Ferencz, Hajnalodik — és Alászolgája! kóplát a Próbá házasságból — 20 kr. 19. Böhm K. La Grace-Gavotte — 30 kr. és 20. Yvon Ch. Szerelemittasan — keringő rondó ára — 30 kr.

A gyűjtemény folytatatik s havonként 8–10 új számmal gyarapittatik. Ha tekintetbe vesszük, hogy minden zenélő háza évente 10–20 frt áru, legtöbb esetben kétes értékű — még drága hangjegyet vesznek, nem ajánlhatjuk elég melegen az „Olesó zeneműtár“-t, hol mindenki a magát érdeklő — zongorázóknak, énekeseknek egyaránt nagybecsű darabok tizanyitát szerezheti meg. Örömmel üdvözljük a zenei kulturánkra termékenyen kiható derék vállalatot.

lyességéről győz meg, hogy a hypnosist ki kell vennünk a laikusok kezéből.

Az antipyrin kiváló gyógyértékéről mindenki meg van győződve, az állam azonban, — tekintettel az adagolásból származható veszélyek lehetőségére, — nem engedi meg annak orvosi vény nélkül való eladását. Nem tagadhatjuk el a hypnosist kitűnő gyógyértékét sem, azonban ismerve a belőle származható veszélyeket, nem szabad ezt sem a laikusok kezei közt hagyni.

Mikor Charcot a Salpetrière-ben, Krafft Ebing Grácban, Laufenauer és Moravcsik Budapesten kísérleteztek a hypnosis terén, mikor a budapesti egyetem fiatal tanára, Jendrassik, a világhírtvé vált mediumnak Szekulesz Marinak csodákkal határos produkcióival ejtette bámulatba a világot, ugyanakkor volt alkalmam nekem is, korán elhunyt barátommal Zotahl Ressel személyesen meggyőződni a hypnosis gyógyértékéről. A V. féle hidegvizgyógyintézet egyik ápolónőjének hirtelen támadt könyök-zsugorát oldottuk meg rövid hypnosis alatt, holott az erőszakos kinyújtás, dacára nem épen gyöngé karjainak, ébrenlétük a legnagyobb erőfeszítéssel sem volt eszközölhető.

Egy másik esetben, de itt már — ut sic venia verbo latin, kifejezéseket használok, — fiatal „kis asszony-feleség“ keresett föl bennünket, asszal a panasszal, hogy szabadítsuk meg görcseitől, melyek megakadályozták a matrimonium consummálását. Ugyanezt a kérelmet ismételte az illető férje is. Rövid, de mély hypnosis alatt azután suggeráltuk a szép betegnek, hogy görcsei elmúltak. És ami három hónap alatt nem sikerült, az a férj tanubizonyossága szerint az este minden baj nélkül megtörtént.

Táviratok.

A püspöki konferencia.

Budapest, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A püspökök konferenciája ma megnyit. Megnyitás előtt ünnepies mise volt.

Az anyakönyvek államosítása.

Budapest, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A főrendiház hármass bizottsága ma letárgyalta és elfogadta az állami anyakönyvezésről szóló törvényjavaslatot.

Az osztrák delegáció.

Budapest, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az osztrák delegáció albizottságai ma folytatták üléseiket.

Magyar szónoklat Bécsben.

Budapest, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsben a Kärtnergasseban levő plébániai templomban Eszterházy Imre plébános ősszel magyar nyelven fog szónoklatokat tartani.

A kolera.

Budapest, szept. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy a legutóbbi 24 óra alatt Bukovinában 3 ember betegedett meg kolerában, egy meghalt és egy felgyógyult. Lembergben két betegedés, Krakóban 2 betegedés és 2 haláleset, egész Galiciában 68 betegedés és 45 halálozás történt, 43 ember pedig felgyógyult.

Pártküzdelmek Belgiumban.

Budapest, szeptember 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Brüsszelből telegrafálják: A klerikális bizalmi férfiak ma gyűlést tartottak, a melyben valamennyi megyés püspök résztvett. Határozatba ment, hogy a választási küzdelem sulypontját Brüsszel városába helyezik, hogy a fővárost a szabadelvűektől elhódítsák. A klerikális párt legkiválóbb tagjai, küztük Bernaert volt miniszterelnök lépnek fel jelöltül. A vidékről érkező hírek szerint a szabadelvűekre nézve a választási kilátások igen kedvezők.

Azóta a kis csevegő apróságok bizonyítják a kura eredményét.

Azonban dacára a fentebb elmondott két ecclatans esetnek, melyekhez hasonló többet is tudnék praxisomból fölhozni, — az igazat megvallva, szerénységem csak félve s csakis a legvégső szükségben nyul a hypnosis kétélű fegyveréhez. Előbb minden más gyógymódot megkísérlek s csak akkor hypnotisálok és suggerálok, ha amazok cserben hagytak, ép azért, mert jól tudom, hogy már egyszeri hypnosis is ma radandó nyomokat hagy vissza.

Ezért, tisztelt fiatal olvasói a lapoknak! A vasalt nadrág, sárga cipő, monocli stb. viselése mellett ne gondoljanak arra, hogy a hypnotisálni tudás is épen olyan szükséges kelléke a modern gavallér fogalmának, mint a racscolás, vagy az adósságszinálás. Higyjék el, ha nem tudnak is majd hypnoticus estélyeket rendezni, azért egy csöppet sem lesznek kisebbek szépeink szemében, a kik ezt is épen ugy megbocsátandják önöknek, mint azt, ha a harmadik szigorlaton véletlenül elhasáltak.

És önök, bájos, fiatal olvasónők! Higyjék a sorok írójának, hogy az irántuk érdeklődő fiatal emberek nem fogják szemökre hányni, ha nem is lesznek jó mediumok, — ép ugy, mint a hogy a házasság révén érve nem tesznek szemrehányást, a miért . . . nem tanulták meg a főzőkanál kezelését.

Maradjon csak az a hypnosis és suggestio a doktorok privilegiuma.

REGÉNY-CSARNOK.

BOSSZUBÓL.

Olasz regény. Irta: Cordelia.

A „Torontál“ számára fordította: Gyériké. (Folytatás.)

De alig ejté ki száján azt a hazugságot, lelkiismeretfurdalást érezt és hogy megszabaduljon a tehertől, közlé a hirt férjével és fiával.

— Jobb, ha nem szólunk róla senkinek, mondá nekik, — a mi azt illeti, ugysem segíthetünk vele.

Ezzel elindultak mindnyájan a városbába felé, de a szertartás alatt alig tudta titkolni könyveit a márkiné.

Ninos semmi oka sirásra, vigasztalták barátai, hiszen leánya nagyon boldog. Hanem ő azért csak sirt tovább; az esketési szertartás untaita és mihelyt haza értek, a virágokkal feldisztatott termek láttára sziv-szorongás fogta el; ugy rémlétt neki, mintha ravatal állana előtte; leányának menyasszonyi ruháját feketének látta.

Lelkiismeretmardosása nem akart szünni; sajnálni kezdte, hogy nem halasztá el az esküvőt. Bármennyire menekülni akart is rémlátomásaitól, folyvást szemei előtt lebegett a gyász eset. Fivérét látta kiterítve. A halottat látta minden sarokban s a mi még jobban fájhatott neki, mindegyik vendég fivére hogylétéről tudakozódott és neki újra meg újra hazudnia kellett; azt válaszolta mindegyiknek, hogy legújabbán megnyugtató hírek érkeztek hozzá felőle.

Est nem lehetett sokáig elviselnie s feltette magában, hogy mindent megmond, csak hogy megszabadulhasson ettől a népségtől és egyedül maradhasson.

Látta, hogy senki sem mulat jól, valami rideg hangulat vonult végig a fényesen kivilágított termeken, mintha előre sejtjenék a szerencsétlenséget.

Egyszer feltűnt a márkinének, hogy két uriaszony az egyik szögletben halkán beszélget egymással. Talán elterjedt már a városban is a haláleset híre; az ő czélok különben is el van érve, ez esküvő megtörtént és így sokkal jobban teszi, ha megszabadul leike a tehertől és közleni fogja a gyászos hirt a vendégsereggel.

A hír csakugyan elterjedt lassanként a teremben; a vendégek egymásra néztek a nélkül, hogy tudnák, mittevék legyenek. A legbensőbb barátok azt a tanácsot adták, hogy egypár szóval közöljék a hirt a háziakkal s azután oszoljanak haza csendesen.

Most már szabad folyást engedhetett könyeinek a márkiné.

— Ki hitte volna? Kiáltott fel. Ma reggel jobban érezte magát. Mily szerencsétlenség!

Elza, anyját sirni látva, keservesen zokogott, Ede vigasztalta, de hiában.

— Előbb utóbb, szolt nejjének, — meg kell halnunk mindnyájunknak. A halál is csak olyan esemény a földi életben, mint a többi. Böcs megnyugvással kell vennünk a szerencsétlenségeket. Szép arczodról töröld le a könyveket, édes feleségem!

A vendégek sőhajtozva csendben távoztak; de alig léptek ki, el kezdtek suttogni egymás közt, hogy ilyen rossz előjelek mellett régóta kötöttek már házasságot és azok, akik irigyelték Elza szerencsésjét, kárörömben usztak.

Mikor magukra maradtak Belfiorék, azon tanakodtak, hogy mihez kezdjenek.

Abban állapotok meg, hogy másnap reggel elmennek az új házastársak pápi áldásra, aztán egyedül, csendben nászutra kelnek. A márki, márkiné és Konrad pedig kimennek a Grazia-villába, hogy részt vegyenek Landucci gróf temetésén.

— Nagy szerencsétlenség, — szolt a márkiné, — és hogy ennek épen ma kellett bekövetkezni. És szinte rossz néven vette bátyjától, hogy ebben az alkalmatlan időben halt meg.

XIX.

Egy fojtó juniusi nap után könnyű, illatos szellő fujdogált be a Grazia-villa nagy termének nyitott ablakain.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Kíváncsi olvasónő. Legnagyobb sajnálatunkra nem szolgálhatunk a szeptember 21. számunkban Iszkocst cizmen megjelent hir brutális hősének lakozimével. Hal nagyfoku érdeklődése, a melyet tudakozódó levele tanusitani látszik, meg eddig le nem lohadt volna, a rendőrséget ajánljuk, mint a mely bizonyára pontos felvilágosítással szolgál a keresett férfi lakozime dolgában. Ugyanez a válasznak ama másik tizenhét kíváncsi olvasónőnek, a ki a kérdéses lakozimet szerkesztőségünkhez küldött levelében tudakolja.

E—nn L—s Nagybeoskere. Sutor, ne ultra crepidam! Ha ezt nem értené, a mi bizonyos, forduljon egy gimnazistához.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

H i r d e t é s e k.

Alólirottánál
két gymnasiumi tanuló
teljes ellátásba és atyai gondviselésbe
elfogadtatik.

Naszke Károly,
(687—2.2) Alkotmány-utca 690. sz.

14204. ki. sz. 1894. (691—2.1)

Árlejtési hirdetés.

Nagy-Becskek város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, hogy az 1895, 1896 és 1897. évben az utczák kivilágítására szükséges mintegy 3% métermázsávalódi amerikai petroleum és az irodák kivilágítására szükséges 1950 csomag stearin-gyertyának szóbeli árlejtés útján leendő beszerzése végett 1894. évi október hó 9-én d. e. 10 órakor a városházi épület II. tanácsnoki irodában árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók a petroleumra nézve 250 frt, a gyertyára nézve 150 frt, bánatpénzzel ellátva ezennel meghivatnak; zárt ajánlatok is elfogadtatnak, melyek 50 kros bélyeg és a megfelelő bánatpénzzel ellátottan az árlejtést megelőző nap déli 12 óráig az árlejtés megtartásával megbízott II. tanácsnoknál adandók be. Az árverési feltételek a hivatalos órákban az árlejtés napjáig a fenti tanácsnoknál tekinthetők meg.

Nagy-Becskek, 1894. évi szeptember hó 19-én.

Krsztics János,
polgármester.

2962. sz. 1894. (686—3.1)

Hirdetés.

A Torontálmegyei m. kir. államépítészeti hivatal az 1894. évi szeptember hó 13-án kelt 2859/II. 1894. számú rendeletével a Bresztovác községben felépítendő két iskolaépületnek helyreállítását 31.972 frt 85 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1894. évi október hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára Bresztovác község hivatali helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, az 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kintűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek Bresztovác község előljáróságánál naponkint megtekinthetők.

Kelt Bresztovácson, 1894. évi szeptember hó 22-én.

Jankovits Szilárd, Szabó Ferencz,
jegyző. albiró.

14266. ki. sz. 1894. (690—2.1)

Árlejtési hirdetés.

N.-Becskek r. t. város tanácsa részéről közzé tétetik, hogy a városi tanács irodák, női zárdák, kórház, községi és felekezeti iskolák fűtésére az 1895., 1896. és 1897. évben szükséges mintegy évenként 680, összesen 2040 kbmtr. tüzfának beszerzése tekintetéből 1894. évi október hó 9-én d. e. 9 órakor a városház épület II. tanácsnoki irodában nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre árlejtési szándékozók az egy évi szükségletnek megfelelő 250 frt bánatpénzzel ellátva ezennel meghivatnak. Zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és 250 frt bánatpénzzel ellátva szintén elfo-

gadtatnak, melyek az árlejtést megelőző nap déli 12 órájáig az árlejtéssel megbízott II. tanácsnoknál beadhatók.

Az árlejtési feltételek hivatalos órákban és az árlejtés napjáig ugyancsak fenti tanácsnoknál tekinthetők meg.

Nagy-Becskek, 1894. szeptember 19.
Krsztics János,
polgármester.

2525. kig. sz. 1894. (679—3.3)

Pályázati hirdetés.

A megüresedett csentai községi segédjegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik. Ezen állással 400 frt évi fizetés élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni akarják, hogy elméleti képzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket az antalfalvai járási főszolgabírói hivatalhoz f. évi október hó 16-áig küldjék be, mivel később beérkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választás f. évi október hó 17-én fog Cseta községében megejtetni.

Kelt Antalfalván, 1894. szeptember hó 17-én.

Jablonszky, főszolgabíró.

3261. hk. sz. 1894. (681—1.1)

Idézés.

Semits Józsa ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag az 1885.: XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-ához képest felhivatik, hogy a Semits-téle 103. sz. házközösség megszüntetése ügyben Jarkovác községéhez 1894. évi november hó 8-ik napjának délelőtt 8 órájára kintűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Nebregits A. jarkováci lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőre nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának közetkezményét magának tulajdonítsa.

Kelt Antalfalván, 1894. augusztus 22.
Grofsoreán,
hk. tb. főbíró.

9535/V. sz. 1834. (692—3.1)

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye török-kanizsai járásához tartozó Jázova-Hódics községben üresedésbe jött községi jegyzői állásra pályázat hirdettetik.

Ezen állással készpénz és természetbeni szolgáltatások értékeért 712 frt 50 kr., 1 hold kaszáló, 2 tehén és 2 sertés tartás, természetbeni lakás élvezete s a magán munkálatokért szabályrendelileg megállapított díjak szedhetése van egybekötve.

Ezen állásnak választás útján való betöltésére f. évi október hó 27-ik napjának d. e. 10 órájára Jázova községében kintűzetik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy ezen megye területén érvényes oklevéllel valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket a választás napját megelőző nap d. u. 5 óráig alulírott főszolgabírósnál adják be, mert később érkezett folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

Török-Kanizsán, 1894. szeptember hó 25-én.

Tallián, főszolgabíró.

Jó írásu írások

október 1-jétől kezdve havi 30 frt fizetéssel alkalmazást nyer a 16. népfelkelési járás parancsnokságánál.

Ajánlkozók forduljanak a parancsnoksághoz (honvédlaktanya). (689—2.2)

Hirdetés.

1000 résztvevőből egyenkint 100 frt befizetendő összeggel közös tőzsdei spekulációk keresztülvitelére egy társaság állittatik össze.

Ily módon egy 100,000 frtnyi tőke hozatik össze, melylyel a jelenlegi kedvező tőzsdei helyzetnél nagy eredményeket lehet elérni a nélkül, hogy, mint a kis tőkénél, a tőzsdei áramlatok veszélyének ki lenne téve.

A betét jótálláson kívül még 5%-kal kamatozik.

Alulírott bankház által keresztülvitt operációkról a résztvevők, közvetlenül a kivitel után egyidejűleg fognak értesítettetni, az elért nyereség pedig havonta elszámoltatik és kifizettetik.

Belépési nyilatkozatok

Kanitz M. E. bankházához

Budapestben,

Kis hid-utca 8. (alapított 1865-ben)

intézendők, melyhez 10 frt melléklendő, mely után az eredeti okmány 90 frt utánvétellel küldetik el. (688—1.1)

Kik ezen konsortiumba, a részesedés csekély volta miatt, nem akarnak belépni, saját nagyobb spekulációjuk keresztülvitelére fentnevezett bankháznál, külön számlát nyithatnak maguknak, és azon előnyben részesülnek, hogy a konsortium szakszerűen keresztülvitt operációiból, saját javukra fordítható tájékoztatást merithetnek.

10500. sz. 1894. (673—2.1)

Pályázati hirdetés.

Révaujalu székhelylyel járási gyepmesteri telep szerveztetvén a gyepmesteri állásra a pályázatot ezennel kiírom, miért is felhivatnak mindazok, kik ezen állást elfoglalni óhajtják, hogy keresztlevél és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket a pancsovai főszolgabírósnál f. évi október hó 25-ig terjesszék be.

Tartoznak kérvényezőik hatósági bizonyítvánnyal beigazolni, hogy az állami hivatalos nyelvet szóban és írásban, a járás területén divó nyelveket pedig szóban birják.

A gyepmester javadalmazása két szobából álló szabad lakás a telepen, saját személyét illetőleg évi 200 frt és minden segéd után 100—100 frt s végül 100 frt lótarási átalány

Más tekintetben díjazására vonatkozólag a szolgabírósnál fekvő szabályrendelet intézkedik, mely szabályrendelet a hivatalos órák alatt betekinthető.

Ezzel szemben köteles a gyepmester a telepen lakni és két erőteljes lovat tartani.

A 3 segéd alkalmazásáról a gyepmester gondoskodik.

Illetményét évnegyedenként Révaujalu község előljáróságánál veszi fel.

Pancsován, 1894. évi szeptember hó 19-én.

A szolgabírósnak.

H i r d e t é s e k

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.